

funkčním kritériem stanoveným ve věci Pellegrin proti Francii.²¹ Toto funkční kritérium je založeno na povaze zaměstnancových povinností a odpovědnosti. Dle tohoto funkčního kritéria jsou tedy z působnosti článku 6 odst. 1 Úmluvy vyloučeny pouze spory týkající se státních zaměstnanců, jejichž povinnosti jsou typické pro specifickou činnost v rámci státní služby, a to v rozsahu, v němž tito státní zaměstnanci vystupují jako nositelé veřejné moci odpovědní za ochranu zájmů státu nebo jiných orgánů veřejné moci. Příkladem takových činností byly bezpečnostní sbory.

Avšak funkční kritérium stanovené ve věci Pellegrin proti Francii bylo poměrně záhy překonáno, a to v rozhodnutím ve věci Vilho Eskelinen a ostatní proti Finsku (dále jen „Eskelinen“).²² Ve věci Eskelinen bylo zjištěno, že funkční kritérium stanovené ve věci Pellegrin proti Francii nezjednodušilo analýzu použitelnosti článku 6 v řízeních, v nichž je účastníkem státní zaměstnanec, ani nepřineslo toto kritérium do této oblasti vyšší míru jistoty při posuzování aplikace článku 6 odst. 1 Úmluvy. ESLP se proto rozhodl k přehodnocení funkčního kritéria a stanovil nové kritérium, kdy má-li dotčený stát v úmyslu odvolat se na dotčené služební postavení státního zaměstnance a vyloučit jej tak z působnosti článku 6 Úmluvy, musí být splněny dvě podmínky:

- zaprvé, vnitrostátní právo daného státu musí pro danou funkci nebo kategorii státních zaměstnanců výslovně vyloučit přístup k soudu;
- zadruhé, takové vyloučení musí být opodstatněné objektivními důvody státního zájmu, dle ESLP tedy stát bude muset prokázat, že předmět daného sporu souvisí s výkonem státní moci a že došlo k zpochybnění zvláštního pouta důvěry a loajality.

V případě běžných služebních sporů, jakými jsou i spory ze služebních rozhodnutí, není možné tak tyto de facto vyloučit ze soudního projednání odkazem na skutečnost, že soud, dle svého názoru, není (například) oprávněn přezkoumávat zákonnost usnesení vlády, kterým byla přijata systemizace, na jejímž základě byla vydána příslušná služební rozhodnutí o změně služebního poměru, případně odvolání státních zaměstnanců z jejich funkcí představených.

Seznam citované a použité literatury a dalších zdrojů

Zákony a podzákonné normy:

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, v platném znění

Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, v platném znění

²¹ Věc Pellegrin proti Francii, č. j. 28541/95, ze dne 8. prosince 1999.

²² Věc Vilho Eskelinen a ostatní proti Finsku, č. j. 63235/00, ze dne 19. dubna 2007.

Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon)

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v platném znění

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, v platném znění

Zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, v platném znění

Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.

Zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, v platném znění

Zákon č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění

Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, v platném znění

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v platném znění

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění

Zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, v platném znění

Nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností.

Nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců.

Nařízení vlády č. 92/2015 Sb., o pravidlech pro organizaci služebního úřadu.

Nařízení vlády č. 36/2019 Sb. o podrobnostech služebního hodnocení státních zaměstnanců a vazbě osobního příplatku státního zaměstnance na výsledek služebního hodnocení a o změně nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 1/2019 Sb., o oborech služby, v platném znění

Nařízení vlády č. 135/2015 Sb., o dalších překážkách ve státní službě, za které přísluší státnímu zaměstnanci plat, v platném znění

Nařízení vlády č. 144/2015 Sb., o výkonu státní služby z jiného místa a pravidlech pro vytvoření předpokladů sladění rodinného a osobního života s výkonem státní služby, v platném znění

Nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu, v platném znění

Vyhláška Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, v platném znění

Vyhláška Ministerstva financí č. 430/2001 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích

Kolektivní dohoda vyššího stupně z 12. prosince 2018 dostupná z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/kolektivni-dohoda-vyssiho-stupne-od-1-ledna-2019.aspx>

Usnesení vlády:

Usnesení Vlády České republiky ze dne 22. prosince 2017 č. 895

Usnesení Vlády České republiky ze dne 26. října 2015 č. 865

Služební předpisy náměstka ministra vnitra pro státní službu:

8/2015 – služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 26. října 2015, kterým se stanoví pravidla pro provádění změn a úprav systemizace služebních a pracovních míst a organizační struktury ve služebním úřadu

3/2017 – služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 17. března 2017, kterým se stanoví pravidla předkládání systemizace služebních a pracovních míst, jejích změn, úprav a aktualizací a návrhů organizační struktury a jejích změn ve služebním úřadu.

4/2017 – Služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 14. července 2017, o charakteristice služebních míst

2/2018 – služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 28. srpna 2018, kterým se mění služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 3/2017, kterým se stanoví pravidla předkládání systemizace služebních a pracovních míst, jejích změn, úprav a aktualizací, a návrhů organizační struktury a jejích změn ve služebním úřadu.

4/2019 – služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne

5. listopadu 2019, kterým se stanoví Rámcová pravidla vzdělávání ve služebních úřadech.

1/2019 – služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 27. února 2019, kterým se stanoví postup při provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců.

3/2019 – Služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 20. srpna 2019, k vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem státní služby

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/sluzebni-predpisy.aspx>

Metodické pokyny náměstka ministra vnitra pro státní službu:

Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 3/2016, kterým se stanoví podrobnosti kárné odpovědnosti státních zaměstnanců a kárného řízení

Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2017, kterým se stanoví podrobnosti k provádění a organizaci úřednické zkoušky

Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2019, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení

Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 2/2019, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/dokumenty-metodicke-pokyny-metodicke-pokyny.aspx>

Další dokumenty Sekce pro státní službu:

Stanovisko k aplikaci § 81 zákona o státní službě dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/stanovisko-k-aplikaci-81-zakona-o-statni-sluzbe.aspx>

Závěr č. 32 ze zasedání poradního sboru náměstka MV pro státní službu k zákonu o státní službě – Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů ve vztahu k dovolené, dočasné neschopnosti státního zaměstnance k výkonu služby a zápočtu praxe

Závěr č. 29 ze zasedání poradního sboru náměstka MV pro státní službu k zákonu o státní službě – Běh doby 6 měsíců zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů po zrušení rozhodnutí o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo a vrácení věci k novému projednání odvolacím služebním orgánem.

Závěr č. 12 ze zasedání poradního sboru náměstka MV pro státní službu k zákonu o státní službě – Právní účinky rozhodnutí o povolení zvýšení vzdělání při zařazení nebo jmenování státního zaměstnance na služební místo v jiném služebním úřadu.

Závěr č. 9 ze zasedání poradního sboru náměstka MV pro státní službu k zákonu o státní službě – Služební místo a jeho změny z pohledu systemizace.

Závěry dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/poradni-sbor-namestka-mv-pro-statni-sluzbu.aspx>

Výroční zpráva o vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem státní služby služebními úřady za rok 2018, dostupná z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/vyrocni-zprava-o-vytvareni-podminek-pro-sládovani-za-rok-2018.aspx>

Výroční zpráva o vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem státní služby služebními úřady za rok 2017, dostupná z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/vyrocni-zprava-o-vytvareni-podminek-pro-sládovani-za-rok-2017-pdf.aspx>

Výroční zpráva o vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života s výkonem státní služby služebními úřady za rok 2016, dostupná z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/vyrocni-zprava-o-vytvareni-podminek-pro-sládovani-rodinneho-a-osobniho-zivota-s-vykonem-statni-sluzby-sluzebnimi-urady-za-rok-2016.aspx>

Výroční zpráva o vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života s výkonem státní služby služebními úřady v roce 2015, dostupná z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/vyrocni-zprava-pro-vladu-cr.aspx>

Literatura – knižní publikace:

ERÉNYI, Tereza, Diana KANTOROVÁ a Daniel VEJSADA. Vyznejte se v zákoně o státní službě: podle právní úpravy k 30. listopadu 2016. Brno: BizBooks, 2017. ISBN 978-80-265-0607-2.

KOTTNAUER, PŘIB, ÚLEHLOVÁ a TOMANDLOVÁ. Zákon o státní službě. Ostrava: Sagit, 2015, 367 s. ISBN 978-80-7488-079-7.

PICHRT, Jan. Zákon o státní službě: komentář. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-843-7.

PICHRT, Jan, Martin KOPECKÝ a Jakub MORÁVEK. Služební vztahy a výkon závislé práce. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-429-4.

Zákon o státní službě s poznámkami. 1. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-518-0.

Odborné články a práce:

STANĚK Michal. Služební zákon – vývoj a výsledek. Praha, 2015. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Právnická fakulta.

WINTR, J.: Není to přílepek. Právo. 4. 9. 2014, č. 207, s. 6.

WINTR, Jan. Služební zákon prošel řádně. Právo. 12. 11. 2014.

Judikatura:

ESLP:

rozhodnutí Pellegrin proti Francii, č. j. 28541/95, ze dne 8. prosince 1999.

rozhodnutí Vilho Eskelinen a ostatní proti Finsku, č. j. 63235/00, ze dne 19. dubna 2007.

rozhodnutí Baka proti Maďarsku, č. j. 20261/12, ze dne 23. června 2016.

MĚSTSKÝ SOUD V PRAZE:

č. j. 11Ad 17/2017-68

č. j. 10A 46/2018-23

č. j. 3A 64/2018-86

č. j. 3A 65/2018-58

NEJVYŠŠÍ SOUD:

sp. zn. 30 Cdo 2742/2009

sp. zn. 30 Cdo 2470/2012

sp. zn. 30 Cdo 968/2014

sp. zn. 30 Cdo 1405/2016

sp. zn. 30 Cdo 120/2017

sp. zn. 21 Cdo 2863/2015

sp. zn. 21 Cdo 4481/2014

sp. zn. 21 Cdo 2144/2016

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD:

č. j. 6 As 29/2003-97

č. j. 6 Ads 133/2012-19

č. j. 3 Ans 4/2013-37

č. j. 6 As 102/2014-39

č. j. 9 As 111/2014-69

č. j. 8 As 103/2016-90

č. j. 8 Ads 301/2018-45

č. j. 8 As 17/2017-121

č. j. 7 Afs 27/2018-46

č. j. 3 Ads 133/2012-19

č. j. 10 Ads 316/2016-50

č. j. 4 Ans 9/2007-197

ÚSTAVNÍ SOUD:

Usnesení č. j. II. ÚS 239/98 ze dne 27. 2. 2001.

NÁLEZ Ústavního soudu č. 37/2007 Sb., který definuje pojem „přílepek“.

NÁLEZ Ústavního soudu Pl. ÚS 6/07 ze dne 9. února 2010.

NÁLEZ Ústavního soudu III. ÚS 2428/13 ze dne 13. června 2014.

NÁLEZ Ústavního soudu Pl. ÚS 21/14 ze dne 30. června 2015.